

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет туризму, бізнесу і психології

Кафедра психології і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної роботи

Мирослав СОЛОВЕЙ

«23» червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Державне та регіональне управління туризмом

галузь знань
спеціальність
рівень вищої освіти
освітня програма
статус дисципліни

24 Сфера обслуговування
242 Туризм і рекреація
другий (магістерський)
Туризмознавство
нормативна

Форма здобуття освіти	денна/заочна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	III
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

Розробник: кандидат географічних наук, доцент, декан факультету туризму, бізнесу і психології Київського національного лінгвістичного університету Кучерява Г.О.

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри психології і туризму

«08» червня 2023 року, протокол № 16

Завідувач кафедри

Олександр БОНДАРЕНКО

СХВАЛЕНО на засіданні вченої ради факультету туризму, бізнесу і психології

«23» червня 2023 року, протокол № 9

Голова вченої ради факультету

Ганна КУЧЕРЯВА

1. Мета вивчення дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління туризмом» є розкриття теоретико-методологічних основ управління розвитком туристичної сфери на державному та регіональному рівнях, формування у майбутніх магістрів з туризму розуміння стратегічного значення туризму в економіці України, удосконалення практичних умінь та навичок вирішення конкретних завдань, що виникають в індустрії туризму.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

денна форма здобуття освіти:

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 10 год.

семінарські заняття – 10 год.

самостійна робота – 70 год.

заочна форма здобуття освіти:

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 4 год.

семінарські заняття – 4 год.

самостійна робота – 82 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни

Передумовою до вивчення дисципліни «Державне та регіональне управління туризмом» є попередні базові знання з економічної теорії, туристичних ресурсів, організації туристичної діяльності, менеджменту, маркетингу, економіки туризму, правового регулювання туристичної діяльності та ін.

Здобувачі вищої освіти повинні:

3.1. Знати характеристики туризму як системи і об'єкта управління, розуміти сутність регіональної економіки та політики, знати основні законодавчі акти та нормативні документи в сфері туризму.

3.2. Вміти оперувати понятійно-категорійним апаратом, розрізняти функції туризму та давати їм характеристику, аналізувати туристсько-рекреаційний потенціал території; виділяти релевантну інформацію, аналізувати її та робити висновки.

3.3. Володіти навичками роботи з літературними джерелами, пошуку, аналізу, систематизації та узагальнення інформації.

4. Анотація навчальної дисципліни.

Метою навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління туризмом» є розкриття теоретико-методологічних основ управління розвитком туристичної сфери на державному та регіональному рівнях, формування у майбутніх магістрів з туризму розуміння стратегічного значення туризму в економіці України, удосконалення практичних умінь та навичок вирішення конкретних завдань, що виникають в індустрії туризму.

Предметом вивчення є теоретико-методологічні основи, а також практичні аспекти державного та регіонального управління туризмом.

Завданням дисципліни є: розкриття ролі держави у розвитку туризму, ознайомлення з механізмом державного та регіонального управління туризмом та його складниками; висвітлення теоретико-методичних основ створення і реалізації програм і планів розвитку туризму на регіональному рівні; вдосконалення практичних умінь та навичок вирішення конкретних завдань, що виникають в індустрії туризму.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні *знати*:

- сутність і принципи державного управління в Україні, місце та роль держави у розвитку туризму; існуючі моделі та особливості державного та регіонального управління туризмом в країнах світу;
- поняття та категорії державного та регіонального управління туризмом та основні нормативно-правові документи з питань здійснення державної туристичної політики;
- механізм державного та регіонального управління туризмом та його складники;
- органи виконавчої влади України, що реалізують державну туристичну політику, цілі та завдання їх діяльності та їхні компетенції;
- особливості складання цільових та регіональних програм розвитку туризму;
- маркетингові інструменти управління розвитком туризму на державному та регіональному рівнях;

уміти:

- визначати стратегічні цілі та пріоритетні напрямки розвитку туризму на національному та регіональному рівнях;
- здійснювати аналіз та оцінку стану розвитку туризму в регіоні, визначати його проблеми та перспективи;

- аналізувати регіональні програми розвитку туризму;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розробки концепцій та стратегій розвитку туризму на державному та регіональному рівні;
- здійснювати обґрунтування ухвалення державно-управлінських рішень та їх реалізацію;

володіти елементарними навичками:

- збору та аналізу інформації, презентації результатів роботи;
- роботи з різними джерелами даних (літературними, статистичними, електронними), виділення релевантної інформації, систематизації та узагальнення результатів, формулювання висновків.

5. Завданням вивчення навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління туризмом» є теоретична та практична підготовка студентів у галузі туризму, а також формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результат навчання (1. Знати; 2. Уміти; 3. Комунікація; 4. Автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
	Знати:		
1.1.	Сутність і принципи державного управління в Україні, місце та роль держави у розвитку туризму; існуючі моделі та особливості державного та регіонального управління туризмом в країнах світу.	Лекції, семінари. Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, підготовка та захист презентації, письмова модульна контрольна робота.
1.2.	Поняття та категорії державного та регіонального управління туризмом та основні нормативно-правові документи з питань здійснення державної туристичної політики.	Лекції, семінари. Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота.
1.3.	Механізм державного та регіонального управління туризмом та його складники.	Лекції, семінари. пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота.
1.4.	Органи виконавчої влади України, що реалізують державну туристичну політику, цілі та завдання їх діяльності та їхні компетенції.	Лекції, семінари. Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, частково-пошуковий, діалогово-комунікаційний, дослідницький, самонавчання.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, участь у дискусії, письмова модульна контрольна робота.
1.5.	Особливості складання цільових та регіональних програм розвитку туризму.	Лекції, семінари. Частково-пошуковий, діалогово-комунікаційний, дослідницький.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, участь у дискусії, виконання

			практичної роботи, письмова модульна контрольна робота.
1.6.	Маркетингові інструменти управління розвитком туризму на державному та регіональному рівнях.	Лекції, семінари. Частково-пошуковий, діалогово-комунікаційний, дослідницький.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, участь у дискусії, письмова модульна контрольна робота.
	Уміти:		
2.1.	Визначати стратегічні цілі та пріоритетні напрямки розвитку туризму на національному та регіональному рівнях.	Лекції, семінари. Діалогово-комунікаційний, проблемно-пошуковий.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, участь у дискусії, письмова модульна контрольна робота.
2.2.	Здійснювати аналіз та оцінку стану розвитку туризму в регіоні, визначати його проблеми та перспективи.	Лекції, семінари. Діалогово-комунікаційний, проблемно-пошуковий, дослідницький, самонавчання.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання практичної роботи, письмова модульна контрольна робота.
2.3.	Аналізувати регіональні програми розвитку туризму.	Лекції, семінари. Діалогово-комунікаційний, проблемно-пошуковий, дослідницький, самонавчання.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання практичної роботи, письмова модульна контрольна робота.
2.4.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розробки концепцій та стратегій розвитку туризму на державному та регіональному рівні, здійснювати обґрунтування ухвалення державно-управлінських рішень та їх реалізацію.	Лекції, семінари. Діалогово-комунікаційний, проблемно-пошуковий, дослідницький, самонавчання.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, участь у дискусії, письмова модульна контрольна робота.

	Комунікація:		
3.1.	Володіти сучасними засобами комунікацій та інформації, презентації результатів роботи.	Семінари. Діалогово-комунікаційний, частково-пошуковий, дослідницький;	Участь у дискусії, виконання практичних робіт, підготовка презентації;
3.2.	Використовувати набуті знання для виділення релевантної інформації, систематизації та узагальнення результатів, формулювання висновків, вирішення завдань в професійній сфері.	Семінари. Діалогово-комунікаційний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький.	Виконання індивідуальних завдань та підготовка презентації, участь у дискусії, письмова модульна контрольна робота.
	Автономність і відповідальність:		
4.1.	Здатність самостійно опрацювати інформацію, презентувати результати роботи, нести відповідальність за виконання завдань.	Семінари. Репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький.	Виконання індивідуальних завдань, практичних робіт, підготовка та захист презентацій, письмова модульна контрольна робота.
4.2.	Відстоювати власні погляди у розв'язанні професійних завдань.	Семінари. Діалогово-комунікаційний, частково-пошуковий, дослідницький.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, участь у дискусії, виконання індивідуальних завдань, презентацій, письмова модульна контрольна робота.

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання з дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	4.1	4.2
РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	+	+	+	+	+	+								
РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.	+	+	+		+	+			+		+	+	+	+
РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.						+	+	+		+			+	+
РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.						+	+		+					
РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.					+	+	+	+	+	+				
РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.					+		+		+	+		+		
РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.			+	+	+		+		+	+			+	+
РН13. Аналізувати проблеми та визначати перспективи розвитку туризму за результатами власних наукових досліджень.					+		+	+	+	+	+		+	+

8. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувача	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна позааудиторна робота	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
		Разом	100

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності здобувача (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи

№ п/п	Види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінки
1.	Відповідь на основні питання	5	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем. Демонстрація самостійного знаходження відповіді на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та додаткову літературу; вміння аналізувати, робити власні висновки; здатність встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки.
		4	Відповідь правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна. На проблемні запитання здобувач знаходить відповідь за допомогою викладача, спираючись переважно на лекційний матеріал без застосування додаткової літератури.

		3	Відповідь поверхнева з порушенням логіки, неаргументована. Здобувач, формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу, допускає помилки у визначенні понять та категорій, не здатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання.
		2	Відповідь неправильна. Здобувач демонструє нездатність розкрити питання семінару, допускає багато суттєвих помилок у визначенні понять та категорій.
2.	Доповнення, відповіді на проблемні питання, участь у дискусії тощо.	5	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність матеріалу, систематичну підготовку до занять на основі опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури.
		4	Висока активність, що свідчить про обізнаність матеріалу. Доповнення підтверджують систематичну підготовку здобувача, але виявляють його репродуктивні, а не власні судження тощо.
		3	Середня активність, що свідчить про недостатню обізнаність матеріалу. Здобувач дає відповіді на запитання поверхнево, допускає помилки у визначенні понять та категорій.
		2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом.

Позааудиторна самостійна робота здобувачів включає виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій). Самостійна робота оцінюється за п'ятибальною системою.

**Критерії оцінювання самостійної роботи здобувача
(письмові практичні роботи, підготовка презентацій)**

Критерії оцінки	Оцінка
Робота виконана правильно, творчо і самостійно, демонструє належний рівень знань та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються до даного типу завдань.	«відмінно»
Робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, демонструє належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань.	«добре»

Робота виконана, але містить помилки, демонструє недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань.	«задовільно»
Виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.	«незадовільно»

У кінці вивчення навчального матеріалу напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та позааудиторну самостійну роботу здобувача як середнє арифметичне значення усіх поточних оцінок за ці види робіт з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру становить **50**.

Наприкінці семестру здобувачі виконують письмову модульну контрольну роботу. Модульна контрольна робота складається з питань репродуктивного, алгоритмічного та творчого рівнів складності. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу – **50**. Час виконання модульної контрольної роботи – **1 год. 20 хв.**

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Види завдань	Кількість балів	Критерії оцінки
Питання (завдання) репродуктивного рівня (мах – 10 б)	10	відповідь логічна та послідовна, повністю розкриває зміст питання;
	7 – 9	відповідь повна, проте є незначні недоліки та помилки;
	4 – 6	відповідь неповна, містить недоліки та помилки;
	1 – 3	відповідь схематична, містить багато фактологічних помилок та неточностей;
	0	відповідь відсутня або повністю не відповідає змісту питання.
Питання (завдання) алгоритмічного рівня (мах – 15 б.)	15	відповідь повна, логічна, послідовна. Здобувач демонструє відмінне знання фактологічного матеріалу, досконало орієнтується у змісті питання;
	11 – 14	відповідь у цілому правильна, проте недостатньо повна та змістовна;
	7 – 10	відповідь неповна, містить деякі помилки та неточності;
	4 – 6	відповідь неповна, поверхнева, із суттєвими помилками та неточностями;
	1 – 3	відповідь схематична, майже не розкриває зміст питання, містить неточності, помилки;
	0	відповідь відсутня або повністю не відповідає змісту питання.
Питання (завдання) творчого рівня (мах – 25 б.)	25	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання поставлених завдань; здобувач

		вільно оперує поняттями та категоріями, аргументовано доводить власну точку зору;
	21 – 24	відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить деякі неточності у розв'язанні завдань; здобувач аргументовано доводить власну точку зору;
	16 – 20	відповідь змістовна, послідовна, але містить недоліки та неточності у розв'язанні завдань; здобувач демонструє недостатнє обґрунтування власної точки зору;
	11 – 15	відповідь в цілому правильна, але неповна, містить незначні недоліки, рівень самостійності суджень недостатній;
	6 – 10	відповідь неповна, схематична, є неточності та помилки у викладенні матеріалу, рівень самостійності суджень недостатній;
	1 – 5	відповідь поверхнева, нелогічна, містить суттєві помилки та неточності, рівень самостійності суджень низький;
	0	відповідь відсутня або не відповідає змісту питання.
Разом	50 балів	

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і бала за модульну контрольну роботу. Максимальний рейтинговий бал студента становить 100 балів.

Підсумкова форма контролю – **залік (в усній формі)**.

Умови допуску до заліку: повне виконання програми курсу та всіх видів робіт, відпрацювання пропущених за поважних причин лекцій і семінарських занять, виконання самостійної роботи, успішне виконання модульної контрольної роботи.

Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку «**зараховано**» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «**зараховано**» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **Е та бал 60**.

Якщо здобувач вищої освіти під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому / їй **незалежно від набраного семестрового рейтингового бала** у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка *FX* – у шкалі ЄКТС та 0 балів за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання заліку:

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. Основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі.	Відповідь здобувача лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко / не визначено.
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні питання розкриті повністю і ґрунтовно.	Основні питання розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті.
3.	Термінологічна коректність	Здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни.	Здобувач майже не користується термінологією.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача в повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну у такий спосіб:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX	– не зараховано

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин									
		Денна форма					Заочна форма				
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі				
лекції	семінарські / практичні заняття		самостійна робота	лекції	семінарські / практичні заняття		самостійна робота				
Модуль 1											
1.	Тема 1. Сутність державного управління туризмом.	14	2	2	10	23	2	1	20		
2.	Тема 2. Механізм державного та регіонального управління туризмом та його складники.	14	2	2	10	12	1	1	10		
3.	Тема 3. Органи виконавчої влади України, що реалізують державну туристичну політику.	24	2	2	20	22	1	1	20		
4.	Тема 4. Регіональні програми розвитку туризму.	24	2	2	20	22	1	1	20		
5.	Тема 5. Маркетингові інструменти управління розвитком туризму на державному та регіональному рівнях.	14	2	2	10	11	1		10		
Усього годин		90	10	10	70	90	6	4	80		

10. Рекомендована література

Базова

1. Біль, М. М. (2011). *Механізм державного управління туристичною галуззю на регіональному рівні: теоретико-прикладний аспект / за наук. ред. д. е. н. О. П. Крайник*. Львів : ЛРІДУ НАДУ.
2. Ващишин, М. (2014). *Правове регулювання туристичної діяльності: навч.-метод. посібник*. Львів : ПП Сорока Т.Б.
3. Закон України «Про туризм». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>

4. Корж, Н. В., Басюк, Д. І. (2017). *Управління туристичними дестинаціями : підручник*. Вінниця: «ПП«ТД Едельвейс і К».
5. Кучерява, Г. О. (2021). Туристичний брендинг як інструмент управління туристичними дестинаціями. *Часопис соціально-економічної географії*, №30, С. 32 – 40.
6. Кучерява, Г. О. (2023). Туристична дестинація як об'єкт управління в туризмі. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія «Історія, економіка, філософія»*. Вип. 28 / Гол. ред. В. М. Васильчук. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 93 – 102.
7. Мальська, М. П., Жук, І З. (2016). *Управління маркетингом у сфері туризму : підручник*. Київ: «Центр учбової літератури».
8. Стеченко, Д. М. та ін. (2012). *Управління регіональним розвитком туризму : навч. посібник К. : Знання*.
9. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р.
10. Федорченко, В. К., Мініч І. М. (2021). *Організація туризму в Україні: регіональні аспекти : навч. Посібник*. Київ : Ліра-К.

Додаткова

1. Гончарук, Н., Коледа, Г. (2018). Система управління сферою туризму в умовах децентралізації влади в Україні. *Державне управління та місцеве самоврядування*, Вип. 4(39), 95 – 103.
2. Гостюк, В. І. (2013). Правові засади та механізм державного регулювання туристичної галузі України. *Часопис Київського університету права*, № 4, 168–173.
3. Карпенко, А., Губрик, Ю. (2020). Сучасні моделі державного регулювання туризму. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*, Вип. 25, 23 – 30.
4. Кучерява, Г. О. (2022). Державна політика у сфері позиціонування країни за кордоном. *«Ad orbem per linguas. До світу через мови»*. Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Світ цінностей і цінності усвіті», 25 травня 2022 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 443 – 445.
5. Кучерява, Г. О. (2023). Стратегічні напрями туристичної політики України. *«Ad orbem per linguas. До світу через мови»*. Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Наративи сучасної України у світовій

- геополітиці*», 18–19 травня 2023 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 515 – 516.
6. Матвієнко, А. (2014). Державно-правове регулювання туристичної галузі в Україні: історичний аспект, № 2, 19 – 23.
 7. Опанасюк, Н. А., Охріменко, А. Г. (2018). Державне регулювання туризму в Україні: правові форми, засоби та моделі. *Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі : колективна монографія*. Луцьк, 17 – 37.
 8. Писаревський, І.М., Погасій, С.О., Покоłodна М.М. та ін. (2008). *Організація туризму: підручник*. Харків : ХНАМГ.
 9. Семенов, В. Ф., Набієва, А. Е. (2017). Основні схеми і напрями регулювання сфери рекреації і туризму в країнах ЄС. *Економічний*, Том 27. №4, 83 – 90.
 10. Смирнов, І. Г., Любіцева, О. О. (2020). *Маркетинг сталого туризму : навч. посіб.* Київ : Ліра-К.
 11. Устименко, Л. М., Булгакова, Н. В. (2018). *Регіональне середовище туристичної діяльності : практикум*. Київ: Ліра-К.
 12. Юрченко, С. О., Батрак, П. В. (2018). Державне регулювання розвитку туристичної діяльності в Туреччині: досвід для України. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія. «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*, Вип. 8, 172 – 180.
 13. Юрченко, Ю. Ю. (2016). Механізм адаптації закордонного досвіду туристичної діяльності в економіку України. *Економіка та держава*, № 12, 13 – 18.

11. Інформаційні ресурси

1. Асоціація індустрії гостинності України. URL: <https://aigu.org.ua>
2. Асоціація лідерів турбізнесу України. URL: <http://altu.com.ua>
3. Державне агентство розвитку туризму України. URL: <https://www.tourism.gov.ua>
4. Київська туристична асоціація. URL: <http://kta.kyiv.ua>
5. Міністерство культури та інформаційної політики України. URL: <https://mkip.gov.ua>
6. Наукова періодика України. URL: <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334>
7. Національна туристична організація України. URL: <http://www.ntoukraine.org>
8. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України»: Проект Постанова Верховної Ради України. URL:

<http://komsport.rada.gov.ua/documents/sluhannja/73220.html>

9. Спілка сільського зеленого туризму України. URL: <https://www.greentour.com.ua>
10. Туристична бібліотека. Все про туризм. URL: <https://tourlib.net/ua.htm>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійне обладнання; програми Microsoft Word, Microsoft Power Point, додатки платформи для дистанційного навчання Microsoft Office 365.